

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)
SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **W. N. (obecnie W.)**

oskarżonej o przestępstwo z art. 278 § 3 k.k. z 1969 r.,

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2021 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu

kwestii dopuszczalności kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich wniesionej na
korzyść oskarżonej od wyroku Sądu Powiatowego w P. z dnia 13 października
1972 r., sygn. akt (...),

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.
w zw. z art. 521 § 1 k.p.k.

postanowił:

- 1. pozostawić kasację bez rozpoznania;**
- 2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 519 k.p.k. nadzwyczajny środek zaskarżenia, jakim jest kasacja można wnieść od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie oraz od prawomocnego postanowienia sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93a Kodeksu karnego. Zakres przedmiotowy kasacji tzw. podmiotów kwalifikowanych wymienionych w art. 521 § 1 k.p.k. jest szerszy, albowiem Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Prokurator Generalny są uprawnieni do zaskarżenia w tym trybie każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie. Z kolei Rzecznik Praw Dziecka może skarżyć kasacją każde prawomocne orzeczenie sądu kończące postępowanie, ale tylko wtedy, gdy przez

jego wydanie doszło do naruszenia praw dziecka (art. 521 § 2 k.p.k.). Wspólnym mianownikiem kasacji pochodzącej od strony postępowania, jak i podmiotów, o których mowa w art. 521 § 1 i 2 k.p.k. jest jednak to, że w każdym przypadku omawianym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia objęte są orzeczenia mające walor prawomocności.

W niniejszej sprawie zaskarżono na korzyść oskarżonej W. N., obecnie posługującej się nazwiskiem W., wyrok Sądu Powiatowego w P. z dnia 13 października 1972 r., sygn. akt (...), wskazując – w uzasadnieniu kasacji – że orzeczenie to miało, wobec niezaskarżenia przez strony, uprawomocnić się z dniem 9 listopada 1972 r. Weryfikując tę ostatnią informację, Sąd Najwyższy dostrzegł jednak, że na odpisie wyroku, odtworzonym w trybie przepisów rozdziału 18 k.p.k., na odwrocie znajduje się wprawdzie pieczęć z formułą o stwierdzeniu prawomocności, jednak odnoszący się do przedmiotowego wyroku zwrot „jest prawomocny” poprzedzony został ręcznie dopisaną partykułą „nie”. Z kolei zbadanie akt postępowania odtworzeniowego pozwoliło na ujawnienie w nich, na kartach nieponumerowanych, załącznika w postaci kserokopii repertorium ówczesnego Sądu Powiatowego w P., w którym pod poz. 759 pkt 3 w kolumnach 16-20 i 26 zamieszczono informacje wskazujące na to, że w sprawie oskarżonej wywieziona została rewizja, która została rozpoznana przez Sąd odwoławczy (przypuszczalnie: Sąd Wojewódzki w L.) w dniu 12 stycznia 1973 r., który zmienił kwalifikację prawną czynu przypisanego na art. 278 § 1 k.k. z 1969 r. i orzeczoną karę złagodził do 9 miesięcy pozbawienia wolności. Kara ta następnie została darowana na mocy ustawy amnestyjnej z dnia 18 lipca 1974 r.

Powyższe okoliczności uzasadniają, zdaniem Sądu Najwyższego, w stopniu wystarczającym stwierdzenie, że wywieziona na korzyść oskarżonej kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich nie powinna zostać przyjęta do rozpoznania, albowiem jest ona niedopuszczalna z mocy prawa (art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 *in fine* k.p.k.), skoro zaskarżono nią wyrok nieprawomocny, niekończący postępowania - wbrew dyspozycji art. 521 § 1 k.p.k. Ponieważ jednak tak się stało, kasacja podlegała pozostawieniu bez rozpoznania (art. 531 § 1 k.p.k.).

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.